

ZPRAVODAJ

MĚSTYSE ZÁSADA

04/2021 ZDARMA

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

NAROZENÍ OBČÁNCI

Kateřina Havlová
Hana Žwaková

Narozeným miminkům přejeme hodně štěstí, zdraví, lásky, pohody, spokojenosti a pokroků v životě.

JUBILUJÍCÍ SPOLUOBČANÉ

Blanka Chmelová
Věra Kopalová
Bohumil Lhota
Eva Nesvadbová
Jarmila Kozlovská

Všem jubilujícím spoluobčanům srdečně gratulujeme a přejeme především hodně štěstí, zdraví, pohody, spokojenosti a elánu do dalších let.

NAPOSLEDY JSME SE ROZLOUČILI

Helena Černá
Zarmouceným pozůstalým upřímnou soustrast.

ZVONĚNÍ PŘI ÚMRTÍ NA KAPLÁNCE

Tomáš Farkaš 777 052 876

Změna doby zvonění při úmrtí

Po – Pá: v odpoledních hodinách

So – Ne: 12:00

(V pracovním týdnu není možné, aby zvoník zvonil umíráček v poledne na kaplance, jak bývalo zvykem.

Děkujeme za pochopení.)

Nepřejete-li si, aby bylo Vaše jméno či jméno Vašeho blízkého zveřejněno ve společenské kronice?

Kontaktujte ÚM Zásada telefonicky

na čísle 483 385 188 či osobně nebo elektronicky

e-mailem: starostka@zasada.cz, sekretariat@zasada.cz.

Naopak přejete-li si ve společenské kronice zpravodaje zveřejnit významnou událost (ať již v podobě jubilea, narození dítěte, výročí svatby, blahopřání k životní události), využijte výše zveřejněných kontaktů či e-mailu redakce. Mimořádné krátké příspěvky či doplnění textu článku lze po včasné dohodě (do uzávěrky) dodat o pár dnů později. Kontakt: zasadskypravodaj@seznam.cz. Pamatujte, zpravodaj vychází pouze čtyřikrát ročně.

Dodržujte včasné dodání příspěvků, aby nedošlo k pozdnímu vydání zpravodaje. S Vašimi příspěvky se dále pracuje. Fotografické přílohy posílejte pokud možno samostatně (samozřejmě nikoliv ve špatné kvalitě a velmi nízkém rozlišení).

ÚVODNÍK

Vážení spoluobčané, první sněhové vločky pokryly krajinu a uložily přírodu k zimnímu spánku. U nás se ale stále ještě pilně pracuje, přestože nám větší sněhová nadílka trochu zkomplikovala dopravu a také některé nedokončené práce. V plném proudu je výstavba nové splaškové kanalizace A2. Nadále probíhají opravy po požáru v budově pošty a současně s opravami probíhá i rekonstrukce koupelen i nová elektroinstalace v některých bytech. Z velké části je také provedena rekonstrukce dětského hřiště na náměstíčku. Společně s vedením Masarykovy základní školy pracujeme na projektu rozšíření kmenové učebny, kdy z bývalého bytu školníka chceme vybudovat jazykovou učebnu včetně vybavení. Koncem listopadu proběhla také údržba veřejné zeleně, pokácení přerostlých dřevin u pomníku ve středu obce, prořez borovic a odfrézování posledních pařezů na hřbitově. Pokud počasí ještě trochu dovolí, dojde k opravě výtluků na místních komunikacích, případně vše zrealizujeme až na jaře. Připravujeme žádost o dotaci na opravu povrchů místních komu-

nikací z Ministerstva pro místní rozvoj, kde by bylo možné z dotace na projekt získat až 80 % způsobilých výdajů. Ani v letošním roce se nám covidová situace nijak výrazně nezlepšila a většinu z nás se nemoc nevyhnula. Nová nařízení a omezení nám komplikují nejenom běžný život, ale i ten pracovní. Pevně věřím, že příští rok už bude situace lepší, lidé k sobě budou milejší a život začneme brát opět s úsměvem na tváři.

Andrea Princová, starostka

Vážení a milí spoluobčané, přejí si pro nás pro všechny, aby následující rok 2022 byl pro naše blízké i nás rokem plným zdraví, pohody, štěstí a splněných přání. Neplývejme energií na řešení malicherností a radujme se třeba jen ze samozřejmých maličkostí. Prožijme ho s těmi, kteří jsou našemu srdci blízcí.

**Za zastupitele a zaměstnance úřadu
Andrea Princová, starostka**

Uzávěrka zpravodaje 01/2022:
pátek 5.3.2022

Informace z úřadu

NADPOZEMSKÁ PEKELNÁ NÁVŠTĚVA ÚŘADU

V pátek 3. prosince navštívila úřad skupina nadpozemských bytostí. Strašidelní čerti, krásní andělé a svatý Mikuláš si od každého vyžádali básničku a za výkoný odměnili sladkou pozorností. Nebi i peklu děkujeme.

Za úřad městyse Zásada
Linda Černá

Vánoční otevírací doba Úřadu městyse Zásada

23. 12. 2021 - ZAVŘENO

27. - 30. 12. 2021 - 8:00 - 12:00

31.12. 2021 - ZAVŘENO

Pošta

31.12. 2021 - 8:00 - 10:00

Knihovna

21.12. 2021 a 28.12. 2021 ZAVŘENO

Ordinace MUDr. J. Žwaka

Pro pacienty otevřena do 23.12.2021 (včetně).

Od 24.12.2021 dovolená. Ordinace otevřena
po Novém roce v obvyklých ordinačních hodinách.

POPLATKY V ROCE 2022

POPLATEK ZA DRŽENÍ PSA

V novém roce zůstává stále stejná poplatková povinnost za držení psa. Za jednoho psa je poplatek 200 Kč, občané starší 65 let a držitelé ZTP mohou mít slevu na poplatek, ten je pak 150 Kč. Při držení dvou psů v rodině je poplatek 600 Kč, lidé starší 65 let a držitelé ZTP mají dva psy za 450 Kč. O slevu je nutné se přihlásit při placení poplatku. Poplatek lze platit hotově na Úřadu městyse Zásada, nebo zaslat na účet Úřadu městyse Zásada. Jako variabilní symbol použijte prosím Vaše číslo popisné a do poznámky uveďte, že se jedná o poplatek za držení psa. Případný úhyn zvířete, prosím, oznamte na Úřad městyse Zásada.

HROBY

V roce 2022 je nutné uhradit poplatek za nájem hrobového místa. Cena zůstává neměnná, 750 Kč za 5 let, kdy část - 50 Kč je nájemné a 700 Kč je určeno na služby (údržba, voda, odvoz odpadu). Poplatek je možné platit po celý rok; hotově na úřadě nebo převodem na účet s variabilním číslem stejným, jakým je Vaše číslo popisné a s poznámkou, že jde o hrob. Zároveň bude nutné **podepsat nové smlouvy, došlo k přečíslování hrobů v naší evidenci.**

POPELNICE

V roce 2021 došlo ke změně zákona o odpadech. Bylo nutné vydat novou obecně závaznou vyhlášku, jejímž vlivem došlo ke změnám cen svozu komunálního odpadu. Ceny jsou tvořeny jinak než v předchozích letech, a proto v některých případech došlo k dramatické-

mu zvýšení. Bohužel tuto skutečnost nejsme schopni ovlivnit.

Zároveň je zrušena platnost stávajících smluv o odvozu a likvidaci komunálního odpadu. Nově bude nutné, aby každá domácnost měla vyplněný formulář **OHLÁŠENÍ PLÁTCE POPLATKU Místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.** Formulář je přílohou tohoto zpravodaje, dále bude k dispozici na úřadu městyse i ke stažení na webových stránkách obce. **Do konce dubna 2022 je nutné, aby každá domácnost odevzdala vyplněný formulář** na úřadu městyse nebo poštou či elektronicky. V případě, že se tak nestane, budeme nuceni nechat Vaši nádobu odvézt.

Ke změně dochází i v poplatku pro majitele nemovitostí určených k rekreaci. V ceně poplatku je nově k dispozici 6 pytlů s logem FCC, které je možné si po zaplacení poplatku vyzvednout na Úřadě městyse Zásada.

V případě, že budete chtít změnit četnost svozu nebo velikost nádoby na Vaší adrese, je to možné vyřešit telefonicky, e-mailem či osobně na Úřadu městyse Zásada. Stejně jako pro ostatní poplatky platí, že platbu lze provést osobně, či převodem na účet, s variabilním číslem stejným, jakým je Vaše číslo popisné a s poznámkou, že jde o popelnice.

Pokud se stane, že je Vaše popelnice poškozená, kontaktujte nás, rádi zařídíme její výměnu.

Číslo účtu městyse Zásada:

963264359/0800

POPELNICE 2022

TÝDENNÍ SVOZ:

4 056 Kč ročně (nádobu 120 litrů)

2 028 Kč pololetně

ČTRNÁCTIDENNÍ SVOZ:

2 028 Kč ročně (nádobu 120 litrů)

1 014 Kč pololetně

KOMBINOVANÝ SVOZ:

3 042 Kč ročně (nádobu 120 litrů)

1 521 Kč pololetně

5. - 9. měsíc svoz 1x za 14 dní

10. - 4. měsíc svoz týdenní

MALÁ POPELNICE:

1014 Kč ročně (nádobu 60 l)

507 Kč pololetně

svoz 1x za 14 dní

VELKÁ POPELNICE:

8 112 Kč ročně (nádobu 240 litrů)

4 056 Kč pololetně

svoz týdenní

REKREAČNÍ REŽIM:

2 028 Kč ročně (nádobu 120 litrů)

svoz duben-září týdenní

POPLATEK:

468 Kč/ročně (pytlový svoz)

PYTLE S LOGEM:

70 Kč

BARVY NÁDOB A ČETNOST SVOZU:

MODRÁ a **ČERNÁ** vyvážení 1x za týden

ZELENÁ vyvážení sudý týden 1x za 14 dní

HNĚDÁ vyvážení lichý týden 1x za 14 dní

ŠTĚDRÝ DEN

- ze školního sešitu Marie Jakoubčové
(školní rok 1924-1925)

Ze všech svátků jsou nejradostnější svátky vánoční. Nejvýznamnější z nich je Štědrý den. Štědrý den není vlastně ještě svátek. Maminka má mnoho práce. Všecko myje, čistí a uklízí. Celý den je půst. Teprve k večeru se umyjeme a svátečně oblékneme. Všichni čekáme na slavnostní večeři. K večeru je devatero postních jídel. Bývá to hubník, závin, hrách a kroupy, hrachová polévka, houbová polévka, ořechy, jablka, ryby a jiné. Po večeři nadílí Ježíšek dětem betlém, stromek a jiné hračky. Děti hrají si s nadělenými věcmi. Starší lidé baví se různými pověstmi. Na Štědrý den nechtějí někteří lidé první rozsvítit. Dívají se, jestli už někde svítí. To prý proto, aby u nich nehořelo. Když někdo rozřízne jablko a je v něm křížek, říkají, že do roka zemře. Starší dívky chodí po večeru ven a třesou s bezem říkajíce: „Třesu, třesu bez, pověz ty mně pes, kde můj milý jest!“ Od které strany se ozve štěkání psa, tam odtud dostane ženicha. To jsou však jenom pověry. Když se blíží dvanáctá

hodina, teple se oblékneme a jdeme do kostela. Všude jest tma, jen kostel je ozářen světlem. Na půlnoční jde mnoho lidí. Kostel je naplněn tak, že by ani jablka nepropadlo. Nejradostně-

ší je, když se ozve z tisíce hrdel naše staročeská „Narodil se Kristus Pán“. To bývají v roce chvíle nejvzácnější.

PODĚKOVÁNÍ

Dne 21.10.2021 po poledni spadl na dům č.p. 110 strom, lípa lemující ulici ke školce. Tímto bychom chtěli poděkovat SDH Huť a ostatním složkám, jež se podílely na odstranění stromu.

Dále pak firmě STIZ s.r.o. Zásada, která se nás velmi rychle ujala a poškozenou střechu opravila. V neposlední řadě také paní starostce Princové za solidaritu v naší nelehké situaci. Velké

poděkování všem lidem za č.p. 110.

autor: Manželé Vodvárkovi
| Fotoarchiv ÚM Zásada

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU

Tradiční vůně svařáku nebo grogu patří neodmyslitelně k rozsvícení vánočního stromečku na první adventní neděli. Stejně jako v loňském roce, ani letos jsme si ji bohužel u stromečku nevyčutnali.

Ani letošní rozsvícení vánočního stromečku neproběhlo tak, jak jsme všichni společně s dětmi a učiteli naší mateřské i základní školy plánovali. Kvůli zhoršující se covidové situaci jsme museli zrušit i kulturní vystoupení dětí, na které se všichni vždy moc těší. Chtěla bych poděkovat všem dětem, které pilně nacvičovaly na vystoupení, a také jejich učitelkám za snahu a trpělivost. Přestože program i občerstvení bylo v omezeném režimu, všichni si atmosféru první adventní neděle náležitě užili. Studené i teplé nealkoholické nápoje nám letos zdarma věnovali fotbalisté SK Zásada, medovník napekly kuchařky z naší základní školy a vánoční cukroví jsme dostali sponzorským darem od Pekařství Jan Mašek.

Protože se vánoční trhy konat nesměly, rozhodla se i Gabriela Lhotová své napečené výrob-

všechny děti, které se přišly podívat, bylo přichystané malé překvapení v podobě adventního čokoládového kalendáře. Nechyběla ani tradiční schránka na dopisy pro Ježíška, kterou hojně využívají nejenom děti, ale i dospělí. Předvánoční atmosféru doplnily koledy a lehce poletující sněhové vločky.

Fotoarchiv a text:
Andrea Princová, starostka

ky věnovat návštěvníkům zdarma. Všem moc děkuji za spolupráci a přípravu celé akce. Pro

PODZIMNÍ VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Ve středu 20. října 2021 přivítala paní starostka Andrea Princová v kulturní místnosti obecního úřadu v Zásadě tři nové občánky - Alici Ester Smolíkovou, Tima Hlouška a Lauru Pérezovou. O kulturní program se postarala skupinka osmi dětí z místní mateřské školy společně s paní ředitelkou MŠ Zásada Alenou Vávrovou. Při slavnosti byli rodiče obdarováni krásnými a praktickými dárky, které zajistě využili pro svá miminka.

Text a foto: Vendula J. Balatková

ČTENÁŘSKÁ AKTIVITA „ČTEME S RODIČI II.“

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MAP Rozvoj Tanvaldska ve spolupráci s Komunitními klubovny KLUBKO v Jiřetíně pod Bukovou a Desné a ENVIROCENTREM v Plavech organizuje již druhý ročník čtenářské aktivity pro děti z menších škol ve svém území. Cílem této aktivity zaměřené na čtenářskou gramotnost je podpora čtenářství na 1. stupni základních škol a podpora spolupráce rodiny a školy. V loňském roce se zapojily 4 ZŠ v území (Zlatá Olešnice, Plavy, Kořenov a Harrachov), žáci z 15-ti různých tříd, zapojeno bylo celkem 109 žáků. Těžištěm aktivity byla domácí četba s rodiči a součástí aktivity byli třídní vyučující, kteří byli zapojeni jak organizačně, tak v rámci samotné práce s knihou. Aktivita byla zahájena v říjnu 2020 a dokončena byla v únoru 2021. Nakoupeno bylo 8 různých titulů, celkem 160 knih v celkovém nákladu 70.000,-Kč. V průběhu trvání projektu každé dítě, které projekt dokončilo, přečetlo 4 různé tituly. Tituly byly vybrány tak, aby byly určeny pro žáky 2. a 3. třídy, resp. 4. a 5. třídy. Každý zapojený žák, který zadání splnil, přečetl doma s rodinou 4 knihy a odevzdal za

každou četbu čtenářský deník, byl odměněn novou knížkou. Úspěšní čtenáři (96 dětí) obdrželi novou knihu regionální spisovatelky Kláry Hoffmanové Zvířátka v říši víly Izeríny s jejím věnováním. Zakoupené a přečtené tituly byly po skončení projektu darovány školám, takže jsou podpořeny i školní knihovny. Ze strany škol byla ve všech případech tato aktivita hodnocena kladně. Děti získaly čtenářskou dovednost, a pokud byly slabšími čtenáři, ve většině případů došlo k podpoře ze strany rodiny. Výběr knih byl hodnocen kladně, děti se těšily na další příběhy. Celkové zpětné hodnocení této aktivity bylo kladné.

V letošním roce jsme v říjnu zahájili druhý ročník projektu Čteme s rodiči II. Oslovili jsme školy z loňského projektu a všechny 4 (Zlatá Olešnice, Plavy, Kořenov a Harrachov) projevíly zájem tuto aktivitu zopakovat. Celkem se přihlásilo 101 dětí z 15-ti tříd. Prioritně necílíme na čtení s rodiči (ale budeme rádi, pokud se rodiče zapojí). Nově by přečtené knihy měly být v rámci výuky průběžně diskutovány ve škole, případně v

rámci školního čtení i kolektivně čteny. Knihy jsme vybírali na základě doporučení oddělení dětské literatury Městské knihovny v Jablonci nad Nisou, informací získaných na knižních serverech a diskuzi rodičů ke vhodnosti knih pro věk čtenáře. Tituly jsou tentokrát vybrány dle jednotlivých tříd, to znamená, že je dvojnásobek titulů a budou se měnit po každém třítydenním cyklu. Cykly budou čtyři a čtenáři mají za úkol přečíst 4 tituly. Čtenářský deník je na jedné stránce formátu A4 pro všechny 4 tituly. Přečtené knihy budou opět rozděleny do školních knihoven a úspěšní čtenáři dostanou za odměnu novou knihu. Veškeré náklady jsou hrazeny z projektu MAP Tanvaldska.

Pevně věříme, že znovu bude dosaženo hlavního cíle, kterým je podpora čtenářství a spolupráce rodiny a školy.

Realizační tým MAP Tanvaldska

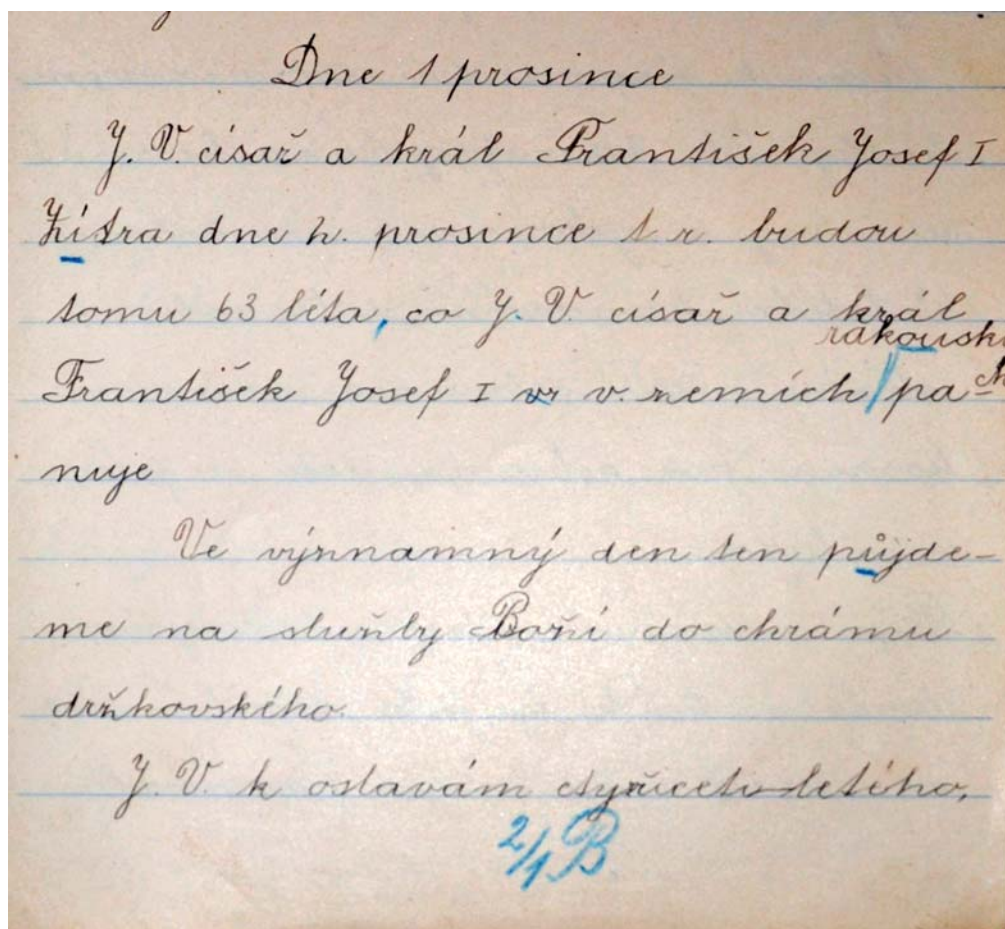

Historie školství v Zásadě – na pokračování

Školní rok 1911/12 začal v sobotu 16. září obvykle jako v předchozích letech Božími službami v chrámu Páně v Držkově. V pondělí 18.9. byli žáci rozděleni do tříd a oddělení, chudí poděleni knihami, byl čten a vyložen školní řád (vyvěšený ve třídách i na chodbě). Žáci byli poučeni jak zaházeti se zápalnými látkami, jak se chovat v lese, jak se chránit úrazu při obsluze hospodářských strojů, o dopravních prostředcích na silnicích, o telegrafu a telefonním vedení, jak se chovat, když by v blízkosti přistával vzduchoplavec s balónem a opatření pro rychlé odcházení ze školy v případě požáru. Školní rok skončil 13.7. bohoslužbou v držkovském chrámu.

V průběhu školního roku proběhly císařské slavnosti (4.10. v den jmenin císaře Františka Josefa I., 18.11. smuteční slavnost za císařovnu Alžbětu) v kostele v Držkově. Podobná slavnost, a to „II. dětský den“, se konala 2.12. v den jubilejního nastoupení císaře na trůn. Po tiché školní slavnosti byl žákům vyložen její význam, jakož i význam pro ochranu mládeže. Poté se škola účastnila předepsaných služeb Božích v držkovském chrámu.

Sbírka na českou zemskou komisi vynesla o II.

dětském dnu 44 K 84 h a během roku se navýšila ještě o 14 K 52 h.

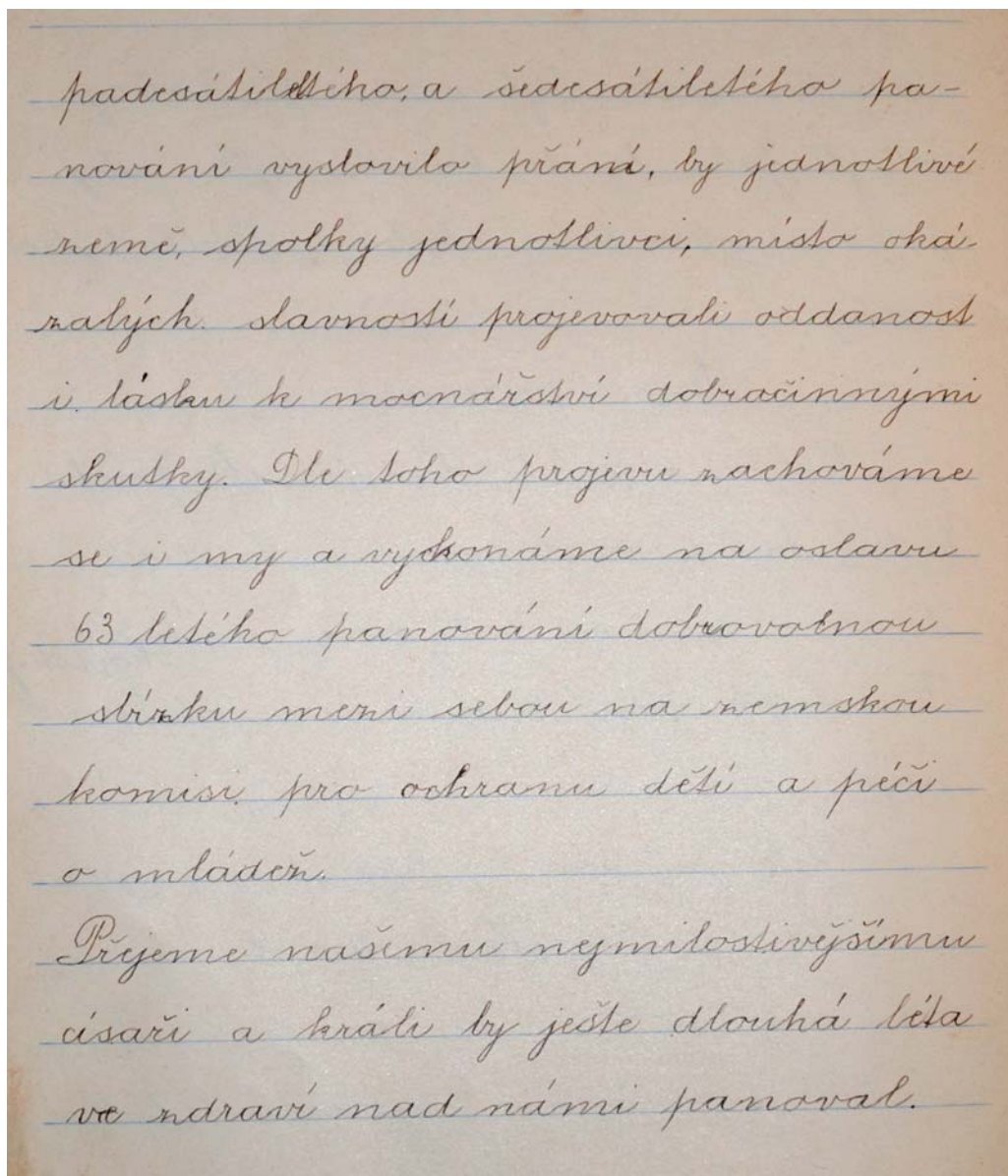
Náboženství vyučoval ve školním roce 1911/12 důstojný p. P. Antonín Kellner, kaplan v Držkově, který 2krát týdně docházel do Zásady do školy. Za školní rok vykonal 88 cest. V tento školní rok se konala zkouška z náboženství 25.6. v Držkově, u správy Boží byli žáci 2krát (12.10. a 2.5.). Se svolením c.k. okresní školní rady a rodičů se škola účastnila průvodu do polí o křížových dnech 14.5. a oktávu Božího Těla 9.6. v Zásadě. Žáci jsou vedeni k docházce do místní kaple na mši svatou konanou pravidelně každý čtvrtek o 7. hodině.

Ve školním roce se v obci vyskytla epidemie spalniček, která ve třech dnech zachvátila většinu dětí z I. třídy a později nakazila i žáky z dalších tříd. V tento čas školu několikrát navštívil i obvodní lékař MUD. Rich. Marek a jednou okresní lékař MUD. J. Petřík. Epidemie v obci trvala více jak 5 týdnů. Vzrostl i počet zameškaných půdnů (v květnu 44,57%). Vyučování nebylo v žádné třídě zastaveno. Vzhledem k epidemii tento rok neproběhl žádný velký výlet, probíhaly pouze vycházky na zotavenou, poučné a pochodové.

Při stromkové slavnosti 15.4. bylo na pozemku Fr. Vedrala před školou vysázeno 36 ovocných sazenic a u silnice 2 lipky. V sadě u kaple byly vysazeny 2 jasaný.

Besídka učitelského sboru s rodiči (přítomno 47 rodičů) byla uspořádána 17.3.1912. Jednalo se o součinnosti rodiny a školy, o pojištění žactva proti úrazu, o české zemské komisi na ochranu dítek, o české zemské centrále pro bezplatné zaopatřování práce a služeb.

V závěrečné učitelské poradě 14.7. 1911 bylo rozhodnuto, že vzhledem k vyššímu počtu dětí (aktuálně tomu bylo 96 žáků) se bude usilovat o zřízení zatímni pobočky při dané třídě u obecní a okresní (i zemské) školní rady. Dne 30.7. na schůzi místní školní rady projevila souhlas a usnesla se žádat o zřízení zatímni pobočky při III. třídě. C.k. okresní školní rada po komisním šetření v Zásadě 10.10. doporučila při schůzi 19.10. c.k. zemské školní radě žádost o zřízení zatímni pobočky při zmíněné třídě vzhledem ke stávajícím poměrům za velenutnou. Pobočka třídy byla poté zřízena ve školní budově z bytu školníka a z 1 pokoje bytu učitelova v přízemí na jižní straně budovy a měla být opatřena vhodným nábytkem. Koncem měsíce března 1912 došel místní školní radě příspěvek od c.k. okresní školní rady v Semilech – škola nadále bude mít 3. třídy postupné a jednu zatímni pobočku. Zároveň byla c.k. okresní školní rada zmocněna, pokud by bylo v budoucnosti třeba a některá třída vykazovala počet žactva

alespoň 80 žáků, aby každoročně na počátku roku správa školní rady předložila výkaz o výsledku zápisu a i o tom, jak jsou žáci rozděleni v ročnících dle stáří. Protože místnost (pro zimní nepohodu) a ani nábytek nebyl, pobočka byla otevřena až 1.5.1912. Na učitelské místo c.k. okresní školní rada ustanovila zatímni učitelku z Hořeniho Hamru Annu Rachmanovou.

Anna Rachmanová se narodila 22.1.1886 ve Lhotě Šárové u Bělehradu v Čechách (pozn. Šárovcová Lhota u Lázní Bělehradu), kde chodila do trojtřídní obecné školy, do I. třídy německé měšťanské školy ve Vrchlabí, do II. a III. třídy české měšťanské školy v Hořicích, v Novém Bydžově navštěvovala II. ročník pokračovací dívčí školy, v letech 1902 – 1906 dívčí pedagogium císaře Fr. Josefa I. V Chrudimi. Po vykonané zkoušce dospělosti působila od 15.1.1907 do 16.2.1908 jako výpomocná učitelka při obecné škole v Hořením Hamru, poté jako zatímni učitelka II. třídy tamtéž. Zkoušku způsobilosti vykonala v Hradci Králové r. 1909. V Hořením Hamru působila až do odchodu do zásadské školy.

Inspektor Jos. Porteš navštívil školu 11.6., kdy do školy zavítal ze Zbytků. Přítomen byl i odpovědnému vyučování, po němž následovala konference s učitelským sborem. Obšírný protokol z konference sepsal učitel Lhota.

Od okresní školní rady získala škola dary v hodnotě 26 K 60 h. Z nadace Marie Šourkové bylo v částce 160 K poděleno několik chudých pilných dětí jako v předchozích letech.

Ve školním roce bylo naočkováno 15 dětí (z toho 9 neočkových) a 11 dětí bylo přeočkováno více jak před 7 lety.

Celková školní vydání i se zřízením pobočky (1998 K) činila v tomto školním roce 2700 K a kryje se 75% školní přírážkou.

Zdroj: Kronika obecné školy v Zásadě 1905/06 – 1933/34

Fotografie: Výňatek ze školního sešitu Marie Šourkové (školní rok 1911/12)

Vendula J. Balatková

Podzimní ples v sokolovně

Dne 8. 10. 2021 se v zásadské sokolovně konal po sedmileté pauze ples.

Snažili jsme se sokolovnu na tuto akci připravit, aby se hosté cítili co nejlépe a sokolovna se ukázala ve

své kráse. Pozvali jsme osvědčenou taneční kapelu, zajistili pohoštění, dobré pivo a skvělé moravské víno, sponzoři věnovali drobné dárky do tomboly.

Nálada plesového večera byla slavnostní a uvolněná, umocněná očekáváním vyhlášení výsledků parlamentních voleb. Došlo i na půlnoční překvapení. A protože šlo o ples sokolský, překvapení bylo tělocvičné. Bravurně zvládnuté obtížné gymnastické kousky nám předvedla akrobatka na zavěšené obruči.

Pozitivní ohlasy a hojná účast na této akci nás potěšily. Jsou odměnou za naše snažení a dávají nám sílu k další práci při navracení sokolovny do kulturního života obce. Naším cílem je, aby tato historická budova začala znovu žít a naše aktivity se tu mohly dlouhodobě rozvíjet.

Velký dík patří všem, kteří se podíleli na přípra-

vě a průběhu celého večera, sponzorům z řad soukromých firem i drobných dárců. Zvláště důležitá pro nás byla podpora a nezištná pomoc paní fotografky Zuzany Bauerové. Vážíme si finančního příspěvku, který jsme obdrželi od městysu Zásada.

Cílem bylo oživit toto kulturně historické místo obce. Myslím si, že „roztančením sokolovny“ se nám to podařilo. K přiblížení nálady přikládám několik fotografií a těším se na shledání s Vámi na dalších akcích.

Za Sokol Zásada

MUDr. Alice Hanuštiaková

Fotoarchiv A. Hanuštiakové

ROZTANČÍME SOKOLOVNU!

Podzimní ples v sokolovně Zásada

9. 10. 2021 od 19 hodin
Zásada 260

Půlnoční překvapení

Hraje kapela APRIL

100 % živá kapela, která hová líčí a sbírá úspěchy u nás i v zahraničí již 15 let

vstupné 200 Kč

Placení:
příspěvek na křesťanskou církev
Zásada 100
tel. 725125711
bankovní spojení
Zásada

Vstupenky v prodeji i dle zvláštního předpisu n. v. tombole

Výstava betlémů a posvícenské posezení

Po roční přestávce, když se výstava nemohla konat, uvítala zásadská sokolovna na své půdě opět příznivce betlémů a předvánoční atmosféry. Výstava probíhala od 12. do 21. 11. 2021, a kdo přišel, mohl spatřit betlémy různého stáří, různých velikostí, materiálů i způsobů zpracování. Výstavu opět zorganizovala paní Eva Rydvalová, která návštěvníkům ochotně podávala výklad, mnohdy obohacený i o vánoční koledu

pro dobrou náladu a celkovou pohodu. K zakoupení zde byly i drobné vánoční dekorace. V rámci doprovodného programu proběhla v pátek 19. 11. beseda s autorem a řezbářem betlémů českých malířů a ilustrátorů a následovalo posvícenské posezení, na kterém jste si mohli pochutnat na výtečné huse s knedlíkem a se zelím a posvícenských koláčích, zazpívat si spolu s kapelou (popřípadě i zatančit) a především si

popovídat se sousedy či přáteli. Každou sobotu pak uvedlo Loutkové divadlo Prokůpek představení pro děti.

Další ročník výstavy betlémů je už za námi. Děkujeme všem vystavovatelům, návštěvníkům a příznivcům, bez Vás by to nešlo!

Tereza Červenková

Foto: Tereza Kadečková a Milan Hübner

Prokůpek na domovské divadelní scéně

LOUTKOVÉ DIVADLO PROKÚPEK

Konečně! Po roce a půl jsme mohli přivítat diváky na naší domovské divadelní scéně – v malém sále místní sokolovny. Byl to pro nás opravdu svátek a doufáme, že jste si to užili stejně jako my. Na domovské scéně totiž můžeme využít všechnu techniku, světelné efekty, přestavby, no prostě to, co nám v přenosném divadelním stánku chybí. A proto jsme se hned pustili do pro nás celkem náročného představení s názvem *Ostrov splněných přání*. Premiéra s úspěchem proběhla 23. října. U příležitosti výstavy betlémů jsme pak představení zopakovali (20. 11.) a uvedli i reprízu hry *Kašpárek generálem* (13. 11.), neboť toto představení bylo kvůli koronavirové pandemii v roce 2020 zrušeno a bylo nám líto, že se na něj někteří naši diváci těšili.

Nyní se již plně soustředíme na nácvik hned dvou nových her, které bychom rádi zahráli o vánočních prázdninách. Jedná se o pohádku *Honzo, vstávej!* aneb *Pomáhat se vyplatí z pera*

Jany Hniličkové a lidovou pohádku *Bezhlavý rytíř*. Pokud jste zvědaví na líného Honzu, statečnou princeznu či hrůzostrašného bezhlavého rytíře, nezapomeňte se přijít podívat! Doba je nejistá, a tak nevíme, zda se nám podaří celý naplánovaný program divadelní sezóny uskutečnit. Sledujte proto raději naše

webové stránky, kde bude vždy viset aktualizovaný program.

Za Loutkové divadlo Prokůpek Vám přeji poklidné vánoční svátky a hlavně hodně zdraví v novém roce!

Foto: Tereza Kadečková
„Ostrov splněných přání“ a „Kašpárek“

Informace o spolku Bonsai s.p.a.b.u.

Od 10. září 2021 jsme začali s novým školním rokem další rok našeho cvičení - už čtrnáctý. Předchozí období cvičení moc nepřálo a u nás stejně jako v jiných oddílech a spolcích došlo k úbytku členů. My jsme přišli celkem o šest členů. Od září u nás začali dva noví žáčci, a tak věříme, že vydrží. Během září a října se ve všech oddílech začíná s přípravou na závody, v té době ještě žádné závody nikde nejsou. Než jsme se dočkali prvních závodů, které pořádala naše federace v Praze, došlo k celkovému zhoršení epidemiologické situace a závody byly zrušeny. Nejprve jedny a postupně se rušily jedny závody za druhými. Takže se naše cvičení přeorientovalo na přípravu na zkoušky technické vyspělosti, které jsme museli kvůli covidové pandemii také odložit. Věříme, že se snad nebude opakovat loňský rok, kdy jsme museli uzavřít i tělocvičnu. Ještě nás čeká před koncem kalendářního roku každoroční mikulášský trénink.

Foto a text: Miroslav Dušek

Přípravky SK Zásada

V letošním roce přebíral přípravky nový trenér, který se dětí ujal po Covidu-19 a dá se říci, že prakticky začal od nuly. Tréninky byly každé úterý a čtvrtek od 16:30 hodin. Někdy byla účast dětí menší, někdy zase větší. Nejvíce bylo 23 dětí. Jezdilo se po turnajích. Některé děti fotbal chápou, některé se ho snaží pochopit. V turnajích jsme byli zatím vždy první od konce, ale doufám a věřím, že se postupně začne-

me zlepšovat. Dnes jsme začali s trénováním v tělocvičně ve škole v Zásadě. Děti jsou rozděleny do dvou menších skupin, abych se jim mohl více věnovat. Zimní tréninky jsou taktéž v úterý a ve čtvrtek od 16:30 hodin. Budeme se snažit přes zimu vypilovat všechny nedostatky. Děkuji rodičům za to, že s dětmi jezdí a chodí na tréninky i na turnaje. Je to velmi náročné a tímto bych jim chtěl velice poděkovat za jejich

podporu.

Přeji všem svým fotbalovým dětem bohatého Ježíška, šťastný nový rok a hodně úspěchů při fotbalu.

Trenér přípravek SK Zásada

Kája Líněk

Foto: Andrea Princová

Fotbal dospělých

V současné době probíhá zimní pauza, a tak se věnujeme hraní rekreačního fotbalu a udržování kondice. V přechodném podzimním období nám velmi dobře posloužila zrekonstruovaná spodní plocha, kterou využíváme v době, kdy bychom nadměrně hlavní plochu

ničili. Snad se nám v příštím roce podaří ušetřit nějaké peníze a plochu ještě vhodně nasvítit, jelikož v pozdních podzimních dnech je tma opravdu brzy. V době, kdy se již na ploše pro sněh a mráz nedá hrát, zajíždíme na umělý trávník do Hamrů, který je velmi kvalitní a v podsta-

tě nahrazuje hraní na trávě.

Do jarní sezóny se stále snažíme zajistit 2 - 3 mladé hráče, kteří by posílili náš tým a nahradili starší hráče.

Petr Růžička

Fotoarchiv SK Zásada

FESTIVAL ZASTENROCK DĚKOVAL

O průběhu letošního ZasTenRocku jsme vás informovali v minulém čísle zpravodaje. A jelikož byl úspěšný, chtěli jsme těm, kdo nám s organizací akce pomáhali, poděkovat. Proto jsme se sešli v sobotu 30.10. v našem areálu. Každoročně nám přímo na akci pomáhá více než 60 lidí a řada dalších pomáhá s přípravami před a po akci. Jelikož si lidé "ve službě" na festivalu hudbu moc neužijí, zajistili jsme pro ně kromě jídla a pití také kulturní program, a to v podobě krále rokenrolu - Elvise. Vystoupení jeho dvojníka bylo velmi živé a kontaktní a kdo dorazil, dobře se bavil.

Petr Růžička
Foto: SK Zásada

ZasTenHop – závody králíků

Ani nepřízeň počasí neodradila závodníky na Zastenhopu v Zásadě. Závody králíků se v areálu SK Zásada pořádají už po několikáté. V polovině října proběhly další závody ve skoku do výšky, do dálky a v parkuru. Do Zásady se sjíždí závodníci z celé České republiky. Jedná se o celodenní závod, který probíhá i v případě nepříznivého počasí. Díky dobrému zázemí v

areálu bylo možné i tentokrát závod uspořádat. Mezi hlavní organizátory patří rodina Havlových. Kája Havlová reprezentuje náš městys na mnoha závodech a daří se jí obsazovat i medailové pozice. Těšíme se na další závody a nové úspěchy Káji.

Miroslav Princ
Foto: Andrea Princová

Dětský Halloween

Poslední říjnový den se v krytém sezení areálu SK konal tradiční dětský Halloween. Pro děti bylo připraveno několik desítek dýní, které si mohly kreativně upravit a samozřejmě odnést. Některá díla byla velice zdařilá a možná nám v Zásadě jednou vyroste světoznámý sochař nebo sochařka. Kromě dlabání dýní připravily

naše hodné čarodějnice několik stanovišť, kde si mohly děti vyrobit upomínkové předměty. Procvičily si tak šikovnost prstíků a trpělivost při práci. Děti přišlo několik desítek a akci si velmi užily. Kromě dětí se do tvoření často zapojili i maminky a tatínkové. Aby se všem dobře tvořilo, bylo sezení zakryto a vytopeno, takže zde

všichni strávili příjemné dlouhé odpoledne. Děkuje všem, kdo přispěli pomocí s přípravou nebo dodáním dýní.

Petr Růžička
Fotoarchiv SK Zásada

Soutěžní sezóna 2021

Ročník 2021 národního šampionátu motocyklových soutěží začal pro zásadského rodáka Ondřeje Šikolu ml. po rozvolnění covidových opatření až v polovině června dvoudenními závody v areálu Šiklova mlýna na Vysočině. Na velmi prašné trati, která si vyžádala množství vážných zranění, Ondra vybojoval ve třídě E1 páté a v neděli 3. místo. Seriál závodů se pak přesunul v datu 10.–11.07. na sever Moravy, a to konkrétně do Zlatých Hor v lokalitě Jeseníků. Jedna z nejtěžších soutěží roku obnášela denně přes 120 Km převážně v kamenitém terénu, kam pořadatel zařadil rychlostní zkoušky s velmi extrémními prvky umělých překážek v podobě skoku přes nákladní automobil, diváky velmi atraktivní úsek přejezdu poražených stromů a volně naskládaných pneumatik. Přes problémy s technikou, konkrétně s chlazením motoru, Ondra doslova vydřel dvě čtvrtá místa ve své třídě. Dalším podnikem seriálu CAMS v motocyklových soutěžích bylo Mistrovství ČR pořádaným Motoklubem Milevsko v jihočeských Opařanech. Jedna z nejkrásnějších soutěží letošního seriálu však měla pro všechny zúčastněné velmi hořkou příchuť. První den závodu, který odstartoval již v brzkých ranních hodinách, přerušila tragická událost, ke které se zásadský závodník dostal jako svědek. Při vyjetí z rychlostní zkoušky jeden ze závodníků v nepřístupném lesním terénu za jízdy zkolaboval, následoval pád na motocyklu s vážným zraněním, takže ani čtyřicetiminutové resuscitování ze strany jezdců a následná lékařská péče nepomohly dotčenému k návratu mezi živé. Tato informace se do zázemí a depa závodu dostávala velmi útržkovitě s tím, že na trati někoho ožívují a na místo letí vrtulník záchranné služby. Do cíle jednotlivých kol přestali přijíždět v časovém harmonogramu jezdci všech kubatur. Přibližně za hodinu se do cíle dostala zpráva, o jakého jezdce se jednalo. Pořadatelé a komise Jury okamžitě přerušili závod a do výsledků započítali časy pouze dvou rychlostních zkoušek. Zbytek celého dne a den následující se nesl ve smutku a pietě k zemřelému, kterého minutou ticha při startu druhého soutěžního dne uctilo přes 400 jezdců a členů doprovodu. Výsledek pro Ondru této velmi tragicky poznamenané soutěže bylo 4. a 5. místo.

Vložené regionální závody v Crosscountry ve Mříčné u Jilemnice začátkem září probíhaly v sobotu 4.9.2021 jako čtyřhodinový závod trojic. Ondrův tým si však vybral smůlu snad na celý rok dopředu. Již v prvním kole nepřijel střídat první z trojice, a Ondra tak trávil čekáním na příjezd kolegy více jak 10 minut od projetí posledního závodníka startovního pole. Důvodem byla zablokovaná brzda zadního kola. S velkou ztrátou se mladí kluci následně pro-

Foto: Elbephtos - MČR Zlaté Hory

Foto: Ondřej Šikola - MČR Opařany

pracovali pořadím z posledního 68. místa až na průběžné 8. místo. Těsně před odměnutím konce čtyřhodinovky se z předposledního kola vrátil opět Ondrův kolega s obrovskou ztrátou a s výrazným propadem v pořadí. Důvodem byla opět závada na motocyklu. Obrovskou bojovností v posledním kole Ondra vytáhl výsledek na 11. místo celkově. Druhý den byl podnik

pořádán jako tříhodinový maratón, tentokrát již jenom dvojic. Kluci odstartovali a po prvním kole figurovali na 30 místě ze 70 dvojčlenných družstev. Velkým nasazením si během dvou kol vyjeli první místo, které drželi přes dvě hodiny. V závěru závodu však přišlo několik pádů obou jezdců a zranění střídajícího, velmi rychlého Vítky Tomeše. Výsledek v podobě 3. místa byl

Foto: Photonaty - Maraton Crosscountry Mříčná

vzhledem k tomu, že oba 15-ti letí závodníci byli nejmladší, obrovským úspěchem.

Zpět ale k seriálu endura, který navazoval ve dnech 18.-19.09. podnikem Mistrovství ČR ve Světlé nad Sázavou. Opět těžká trať s extrémní sekci nasypaného písku, přejezdy pneumatik, uměle ohraničeného úseku s volně naházeným štípaným dřevem, všude přítomné kmeny stromů a divácky atraktivní několikanásobné skoky byly pro jezdce velmi vysilující. Měřené rychlostní zkoušky s délkou přes 13 km patřily letos k těm nejdelším. Ondra si letos vytáhl tzv. černého Petra. Na prvním testu zapadl v blátivé koleji po nádrží tak, že motocykl nešel několik minut vyprostit. Tato časová ztráta a vysílení vrátit motocykl do pohybu se podepsala na výsledku dne obsazením 7. místa. Druhý den začalo u motocyklu stávkovat zapalování, ale i přesto 4. místo v pohárových E1.

Ondrův domovský Motoklub Vysoké nad Jizerou pořádá v sobotu 9.10. vložený Enduro Crosscountry závod jednotlivců. V sobotu se na 12 km přírodní trať v ranním a odpoledním závodě vydalo přes 280 jezdců v několika výkonnostních třídách. Protože na motocyklu

KTM 125 probíhala úprava motoru u ing. Jiřího Boudíka, kterému za celoroční servis patří velké díky, startoval Ondra na vypůjčeném španělském motocyklu Gas Gas o obsahu 250 ccm. Ve třídě E2, kam musel Ondra na skok přestoupit, si ve své premiéře vybojoval mezi 68 dospělými 6. místo. Vzhledem k tomu, že měl na seznámení s motocyklem, který má zcela jinou ergonomii a jízdní vlastnosti, doslova jenom pár odjetých minut, je zajeté umístění nad míru skvělým výsledkem potvrzený faktem, že od druhého kola přestala na motocyklu fungovat zadní brzda.

Na závěr sezóny 2021 národní promotér terénních motocyklových závodů CAMS zařadil jako poslední dvoudenní soutěž opět lokalitu Šiklova mlýna na Vysočině v datu 23.-24.10.2021. Na závod odjížděl Ondra nachlazený a bez možnosti v posledních čtrnácti dnech trénovat. V průběžné výsledkové listině před poslední soutěží figuroval s dalšími bodově vyrovnanými závodníky na děleném 2. – až 7. místě. Vše se tedy mělo rozhodnout v posledním klání. Zdravotně indisponovaný, nadopovaný léky a bez možnosti tréninku se Ondra

tentokrát v mezinárodní konkurenci jezdců vydal bojovat o bednu v mrazivém víkendu. Ranní teploty zde dosahovaly -6°C a v uzavřeném parkovišti, kam musel jezdec motocykl s předstihem před startem umístit, si jej vyzvedával celý ojíněný námrazou. Kamenité a technicky náročné strmé výjezdy na rychlostních zkouškách střídaly velmi rychlé úseky lesních cest s přetočeným motorem na 6° rychlostní stupeň. Pro nezasvěcené pro představu, že jedete po lesní cestě rychlostí kolem 140 Km/h. Výsledkem bylo za sobotu 5. místo a v neděli 4. místo ve své třídě. Celkově v Mistrovství ČR Endurospintu CAMS v roce 2021 součtem bodů získal 4. místo v kubatuře E1.

Během celého roku Ondrovi unikala pohárová umístění, které pravidelně zajišťoval v juniorských třídách. Nyní v patnácti letech jezdí v kubatuře E1 mezi dospělými, kde došlo po změně technických pravidel k navýšení obsahu motorů, takže Ondra ve své třídě E1 jako nejmladší ze všech startuje na výkonově nejslabším motocyklu. Konkurence každým rokem sílí a ve startovním poli se objevuje množství velmi rychlých a na zázemí nesrovnatelně a

několikanásobně lépe zabezpečených závodníků, přecházejících z motocyklové disciplíny motocross. V celém závodním depu je stále patrnější rozdíl mezi těmi, kteří v tomto odvětví sportu mohou investovat milióny korun oproti těm, kteří to bez finančního a sponzorského

zázemí dělají jako životního koníčka. Jako členům druhé skupiny je pro nás stále těžší udržet krok se špičkou. Každý výsledek v TOP 10 je tedy při Mistrovství ČR úspěchem, ale snad největším je, že se sezóna 2021 obešla bez vážného zranění syna.

Poděkování Motoklubu Vysoké nad Jizerou, ing. Jiřímu Boudíkovi za přípravu motoru a technické konzultace, firmě HP Sporting a Lukeletti za přípravu tlumičů a manželce Anně za trpělivost a obětavost.

Ondřej Šíkola

Foto: Josef Štěpán - ECC Vysoké nad Jizerou

O životě v přírodě naší obce

Kdybychom měli možnost vrátit se do minulosti třeba o 60 let i více a procházeli se kolem naší obce, vyskočil by před námi často z pod meze zajíc či vzlétlo hejno koroptví nebo křepelek, nad hlavou zazpíval skřivánek, ve křoví švitořili vrabci, strnadi, na bodláčí se živili stehlíci, v mokřinách vzlétli konipasové, sluky. Na nebi kroužila káně, zaútočil jestřáb či krahujec na vyhlédnutou kořist. Příroda žila. Tento stav se začal rychle měnit a zvěř i ostatní živočichové se nedokázali novým podmínkám přizpůsobit.

Stačí pohlédnout na katastrální mapu naší obce z té doby, jaké množství malých zemědělských pozemků bylo, takové množství bylo i mezi. Jednak bránily erozi půdy, rostly na nich rozličné i plevelné rostliny, na ně byly vázány různé druhy hmyzu a drobných živočichů, ptáků a zvěře. Poskytovaly jim možnost přežití v době nouze, rozmnožování i úkryt.

Místní sedláci hospodařili každý podle svého uvážení, pěstovali na svých polích různé plodiny od brambor, řepy, zelí po obilí, mák apod.

Nechávali stát neobdělávané úhory. Jejich způsob obdělávání půdy byl šetrný i k živé přírodě. Podobná situace byla i v lesích. Ty tvoří menší celky při hranicích našeho katastru. Prostupovaly je sečené louky.

Díky tomu příroda pulsovala životem od rozmanité druhové skladby porostů a rostlinstva po živou přírodu, hmyz, ptactvo, zvěř i obojživelníky.

Potravní řetězec v přírodě byl vyvážený, stabilní, ničím neohrožený.

Za I. republiky vlastníci pozemků zásadský katastr jako honitbu pronajímali k výkonu myslivosti jednotlivcům – nájemcům z řad zásadských občanů. Kolem nich se utvořila společnost myslivců. Ti měli právo lovit zvěř v určité výši v povoleném ročním období. Honitba byla účinná díky zemědělskému hospodaření, zvěř netrpěla ztrátami. Jen v době zimní nouze donášeli tehdejší myslivci otýpky sena a zavěšovali je na stromy na okraji lesa nebo sypali trochu obilí na bahna koroptvím.

Hojně u nás ze zvěře žili zajáci, koroptve, tet-

řivci, sluky, jeřábci (místním nářečím „hajský kurotve“), holubi hřivnáči a doupňáci i veverky, vzácně mizející tetřev hlušeč. Z „panského“ k nám zřídka přicházela srnčí zvěř.

Z predátorů to byli zdola od vrcholné predátory srstnaté lasice, hranostaj, tchoř, jezek, kuna lesní, vzácněji kuna skalní, jezevec a liška. Z pernatých straka, sojka, vrána šedivka, poštolka, krahujec, jestřáb, káně lesní. Vzácně sokol, ostříž. Noční dravci – sovy kulíšek, sýc rousný, pušník, kalous, vzácně výr velký.

Všechny uvedené druhy zvěře udržovaly stálé stavy díky silným populacím a jen kruté zimy jejich stavy snížily, aby zase v následujícím roce se obnovily podle potravy.

Tehdejší myslivci například v Zásadě konali každoročně tři hony na koroptve. Vždy ulovili asi 150 koroptviček a další roky znova, přesto jejich stavy neklesaly.

Jeřábků bylo v Palučístatech a Skalnici spousta, nikdo je nelovil, a přesto vymizeli. Stejně tak tetřev hlušeč, vyskytoval se spíše ve vyšších polohách, zanikli už v době I. republiky.

Doba II. světové války nebyla pro zvěř příznivá. Po jejím ukončení se počty stavu zvěře začaly opět zvyšovat. Stavy zajíců a koroptví se však na předválečnou úroveň nevrátily, byly nižší. Naopak se srnčí zvěř stala stálou a myslivci s ní museli počítat v plánu chovu a lovu.

Došlo ke kolektivizaci zemědělství, rozorávání mezí, spojování polí, obhospodařování místo koňskými potahy traktory a mechanizací, hnojení a postřikům zemědělských plodin chemickými postřiky pro zvýšení produkce a v boji proti škůdcům, například mandelince bramborové.

V lesích proti škůdci mnišce se prováděly letecky aplikace DDT, ovšem s těmito škůdci se zlikvidoval i ostatní užitečný hmyz a vyšší živočichové, dokonce i koroptve, bažanti, tetřivci, jimž je otrávený hmyz potravou. Tehdejší hospodáři a vědci to asi nebrali v úvahu. Kromě koroptví a tetřivků vyhynulo i mnoho druhů zpěvných ptáků a někteří predátoři.

Myslivci se snažili svými chabými možnostmi zabránit ztrátám, nakupovali a vysazovali koroptve, bažanty a zajíce do honitby. Také odchytávali koroptve před zimou do tzv. vlčků a podražců a každoročně jich kolem 30 komorovali a zjara vypouštěli do honitby. Za normálních podmínek by stačilo k obnově stavů ovšem životní prostředí, ale způsoby hospodaření se natolik změnil, že veškerá péče a úsilí nebyly úspěšné a drobná zvěř buď vyhynula, nebo přežívá jen v minimálním počtu.

Nepůvodní zvěř bažanti obecní se k nám rozšířili z nižších poloh a myslivci v celé oblasti je dokázali chovat u nás díky voliérové odchovány a usilovnému příkrmování v 60 – 90 tých letech. Stejně tak odchovávali na zbudovaných nádržích od r. 1979 do r. 1993 i kachny břez-

ňacky, vysazovali ročně kolem 100 kachňat a pomohli touto zvěří, která není závislá na současných podmínkách, zazvěřit širokou oblast i v rámci okresu. Nepůvodní zvěř je u nás i muflon. Ten se rozšířil na Černostudniční hřeben z Tanvaldského Špičáku, kde byl původně vysazen tamními myslivci. Vysoká jelení zvěř k nám přichází jen vzácně z Jizerských hor. Z nepůvodních druhů se k nám rozšířila ondatra pižmová. Ta byla v Evropě vysazena počátkem minulého století. Pochází ze Severní Ameriky. Černá zvěř se počala šířit po II. světové válce. Nové plodiny jako vojtěška, kukuřice s velké lány polí s bohatou potravní nabídkou způsobily, že se rozšířila i k nám do vyšších poloh. V zimě za hluboké sněhové pokrývky sestupuje do nížin. Z lovné zvěře je u nás v současné době významná právě černá zvěř, srnčí a řidčeji mufloní zvěř. Ondatra, zajíc se neuloví, jeho stavy jsou malé. Snad jen holub hřivňáč, vzácná sluka lesní, hrdlička zahradní, z predátorů jsou to liška, kuna skalní, jezevec, lasice hranostaj. Pernatí dravci jsou chráněni celoročně. Sojky, straky, vrány nově s krkavci – většina druhů má omezenou dobu lovu. Ostatní druhy zvěře jsou celoročně chráněné.

Velké naděje myslivci vkládali do nové doby po roce 1989. Bohužel se nenaplnily. Vlastníci půdy ji pronajali a až na malé výjimky se hospodáři na našem katastru stejně jako v minulosti, zhoršila se skladba pěstovaných plodin na 1-2 druhy a zvětšila se plocha pouhých pastvin v souladu s dotacemi EU 2x v roce hladce vysečených, takže ty druhy živočichů, které kladou mláďata do louky, se potomstva nedočkájí. Širokozáběrové sekačky zmohou a zlikvidují i mnohé dospělé. Rok od roku se díky posečení počet zajíčků a srnčat snižuje, protože se snižuje

je počet dospělé zvěře. Nájemci nemají takový zájem o udržení kvality půdy jako o výnosy a dotacemi si zajišťují prosperitu a stav přírody se dále zhoršuje.

Návrat ke způsobu hospodaření do poloviny minulého století není možný, ale zlepšit biotop přírody možné je, i například za socialismu myslivci využili od války opuštěné zahradnictví v Luzích a založili tu remízku, pod plavskou silnicí se táhly dva široké pásy nepropustných trnin, vznikl zde pravý ráj pro zvěř i přírodu. Postupně bylo vše zlikvidováno, vykáceno, rozoráno a včleněno do lánu. Všechny podobné změny se děly nenápadně, pomalu z generace na generaci.

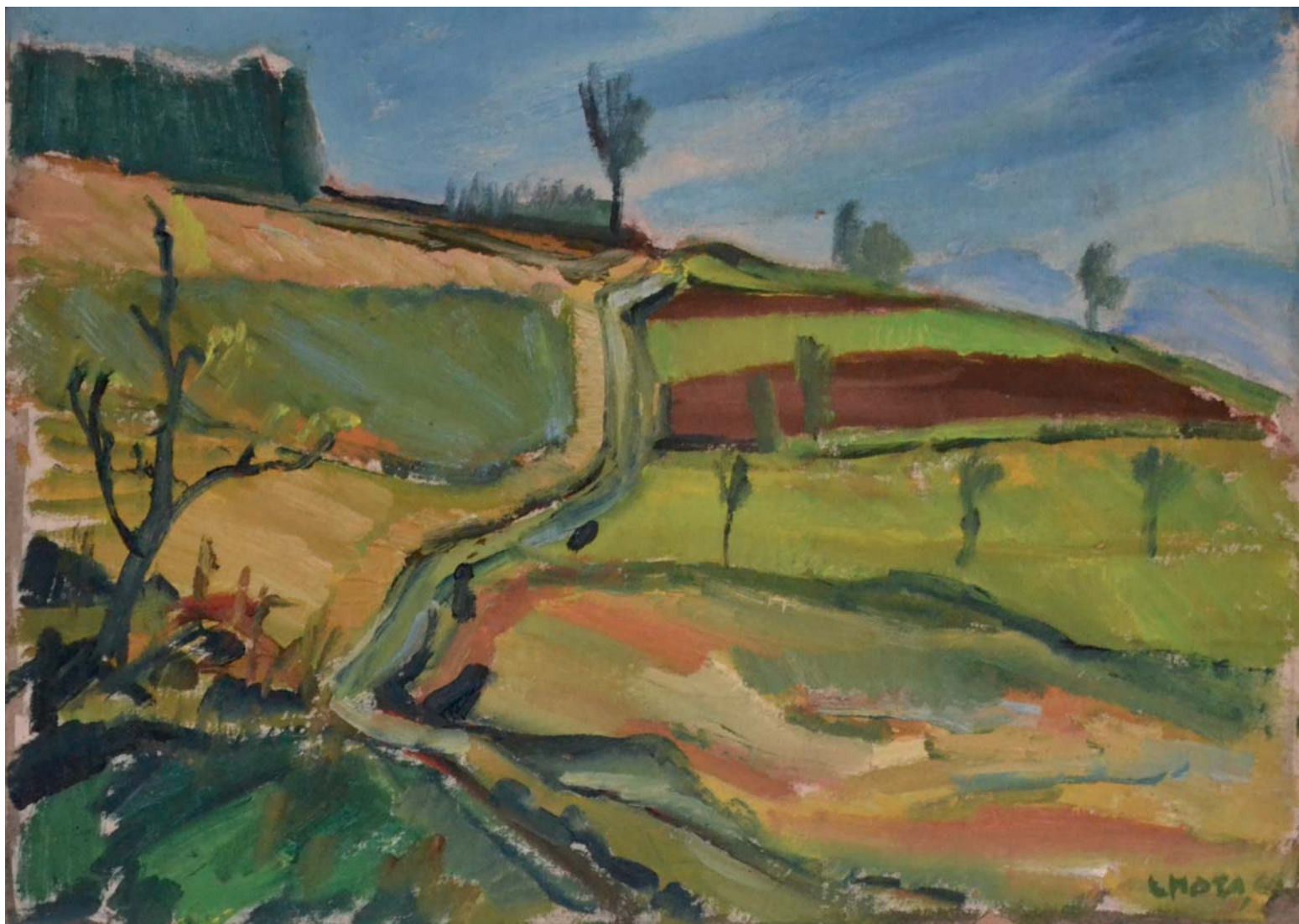
Ještě nějaké možnosti zlepšení jsou. Když znovu pohlédneme do katastrální mapy naší obce, objevíme množství obecních polních cest, které již cestami nejsou, jsou rozorané, zahrnuté do lánů pro snadnější pojezd zemědělských strojů. Pokud se obnoví a nebudou již obhospodařovány, stanou se za pár let úkrytem, zdrojem potravy i rozmnožování potlačovaných rostlin i živočichů. Zlepší se úživnost prostředí, zvýší rozmanitost přírody a vrátí bonita honitby na vyšší úroveň. Ovlivní kladně i sousední obdělávanou půdu. Příroda si na těchto plochách cest pomůže sama. Člověk proces urychlí výsadbou tu a tam trnín – šípku, hlohu, trnky a plodonosných listnáčů – plané jabloně, hrušky, jeřábu, třešně apod.

Snad v té krizové době, kdy máme možnost uvažovat o budoucím chování naší společnosti, najdeme i lepší vztah k přírodě. Je stále naší matkou, ne zdrojem zbohatnutí.

Bohumil Lhota

Fotoarchiv: Na prvorepublikových fotografiích Aloise Otahala, oproti novodobým fotografiím, jsou vidět malá políčka.

Obraz Bohumila Lhoty: Na obraze z roku 1960 je zřetelný úsek cesty ze Zásady na Šizovnu spolu s přilehlými poli. V současnosti je cesta slabě postřehnutelná. Není co dodat, postupné změny bere paměť generací jako drobné, nenápadné, ale po letech je znám dopad - monokulturní pustina. Na obraze je patrná bohatost plodin a rozmanitost území. Podobalo se kterékoliv části zemědělské půdy naší obce (viditelné na starých fotografiích).

Foto ze současnosti.

Foto: Alois Otahal, Vendula J. Balatková

Čtvrtletní nepravidelný výtisk s názvem **Zásadský zpravodaj**, vydavatel **Městys Zásada, 468 25 Zásada 188**, IČO: 262617, zapsán do evidence periodického tisku, evidenční číslo: MK ČR 13044. Adresa redakce: ÚM Zásada, 468 25 Zásada 188, telefon 483 385 188, web: www.zasada.cz. Náklad 380 výtisků. Toto číslo vyjde 13.12.2021, **uzávěrka příštího čísla 5.3.2022**. Redakce a sazba: Vendula J. Balatková, e-mail: zasadskyzpravodaj@seznam.cz. Grafika a tisk: Tiskárna Losman, Želivského 14, 466 05 Jablonec nad Nisou. Komentáře a připomínky k tomuto číslu můžete zasílat na e-mail zasadskyzpravodaj@seznam.cz případně osobně doručit do redakce zpravodaje na ÚM Zásada. Za veškeré příspěvky zveřejněné ve zpravodaji děkujeme. Foto v záhlaví: Vendula J. Balatková
Na příspěvky dodané po uzávěrce nebude brán zřetel, mohlo by dojít k pozdnímu vydání zpravodaje!

